Vi□t b□i Biên t□p viên
Th□ năm, 11 Tháng 3 2021 17:35 - L□n c□p nh□t cu□i Th□ năm, 11 Tháng 3 2021 17:40

Bs Lê Thanh Hùng -□

Ch□n th□□ng đ□u là m□t trong nh□ng lo□i ch□n th□□ng hay g□p □ tr□ em và th□□ng làm cho các các b□c ph□ huynh lo l□ng. Ch□n th□□ng đ□u có th□ gây nhi□u bi□n ch□ng, trong đó, t□ máu d□□i da đ□u là m□t bi□n ch□ng hay g□p, đ□c bi□t là tr□ em do đ□c đi□m da đ□u □ tr□ nh□ có mô liên k□t, và các l□p khá l□ng l□o. T□ máu d□□i da đ□u làm da đ□u s□ng lên, chúng ta th□□ng hay g□i là b□□u huy□t thanh (caput succedaneum). Có 2 lo□i t□ máu d□□i da đ□u chính đó là : T□ máu d□□i l□p cân Galea và t□ máu d□□i màng x□□ng.

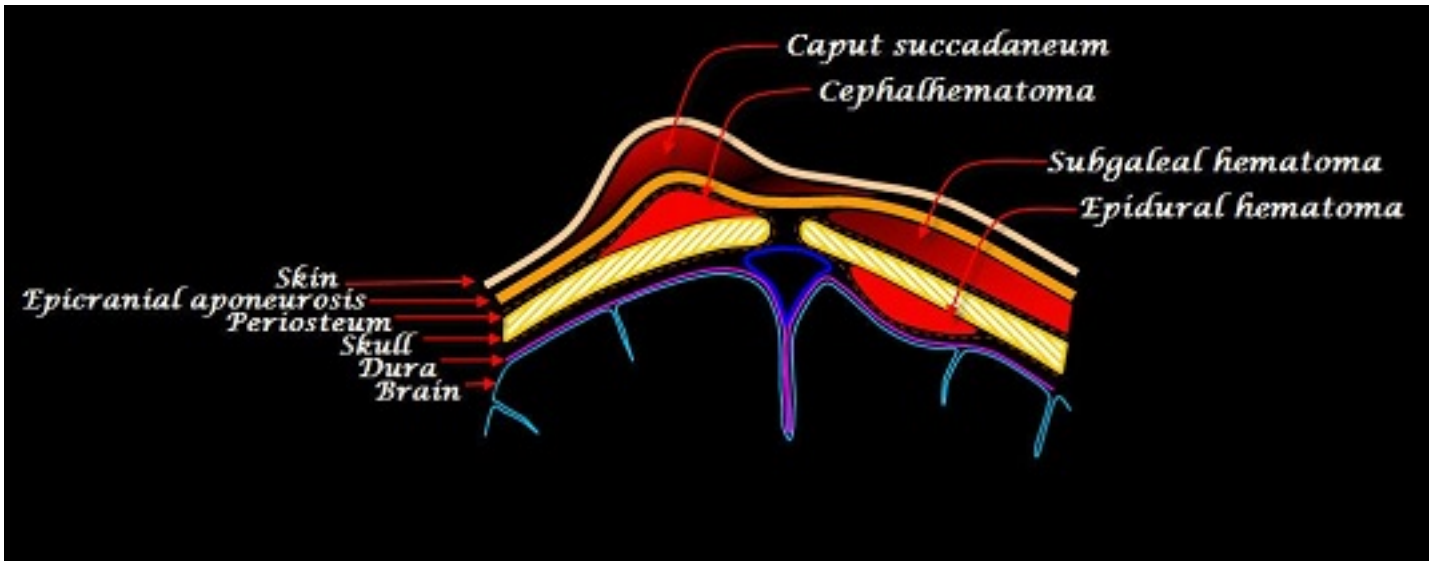

*C□u trúc **gi□i ph□u t□ng l□p c□a da đ□u và các hình th□c máu t□ d□□i da đ□u***

1. T□ máu d□□i l□p galea (m□c trên s□): Subgalea Hematoma

Có th□ x□y ra mà không có t□n th□□ng x□□ng, ho□c có th□ k□t h□p v□i n□t s□ không di l□ch x□□ng (đ□c bi□t □ tr□ < 1 tu□i). Máu ch□y vào l□p mô liên k□t l□ng l□o tách l□p galea kh□i màng x□□ng. **Có th□ đi qua các kh□p x□□ng**. Luôn b□t đ□u v□i m□t máu t□ khu trú, và có th□ tr□ nên r□t l□n (gây thi□u h□t th□ tích tu□n hoàn rõ □ tr□ < 1 tu□i, truy□n máu n□u c□n thi□t). Có th□ l□m t□□ng t□ DNT d□□i l□p da tuy nhiên hi□m x□y ra. Th□□ng bi□u hi□n m□t kh□i m□m, di đ□ng.

Lo□i này không calci hóa.

2. T□ máu d□□i màng x□□ng: Cephalhematoma

H□u h□t th□□ng th□y □ tr□ m□i sinh (liên quan t□i quá trình sinh n□). Máu ch□y đ□y l□p màng x□□ng lên, s□ lan t□a b□ gi□i h□n b□i các đ□□ng kh□p. Ch□c h□n và ít ph□ng tròn h□n t□ máu d□□i galea, da di chuy□n t□ do trên kh□i máu t□. 80% tái h□p thu, th□□ng trong vòng 2-3 tu□n. Đôi khi có calci hóa.

H□ qu□ c□a 2 lo□i máu t□ này là m□t s□ tr□ có th□ b□ vàng da (tăng bilirubin máu) khi máu đ□□c h□p thu, đôi khi mu□n đ□n 10 ngày sau kh□i phát.

3. Đi□u tr□

H□u nh□ không đòi h□i đi□u tr□ gì ngoài gi□m đau, và h□u h□t đ□u c□i thi□n sau 2-4 tu□n. Tránh ch□c hút qua da các kh□i này vì nguy c□ nhi□m trùng và tái l□p máu t□ ngoài ý mu□n, và v□i tr□ s□ sinh l□y máu t□ có th□ làm thi□u máu. Theo dõi nhi□u l□n hemoglobin và hematocrit v□i các th□□ng t□n l□n. N□u máu d□□i màng x□□ng t□n t□i quá 6 tu□n, ch□p phim s□. N□u t□n th□□ng b□ calci hóa, ph□u thu□t l□y b□ có th□ đ□□c ch□ đ□nh vì lý do th□m m□ (dù h□u h□t các tr□□ng h□p này x□□ng s□ s□ tr□ l□i đ□ cong bình th□□ng trong 3-6 tháng).

Ngu□n Handbook of Neurosurgery 2019 Mark Greenberg